

Szakmai beszámoló a HUNCASTLE 2018 - Várak és Kastélyok Nemzetközi Konferenciáról és a HUNCASTLE tanulmánykötetről

A Huncastle 2018 Nemzetközi Konferencia céljai

Az Edutus Egyetem szervezésében megvalósuló HUNCASTLE nemzetközi konferencia célja abban állt, hogy jó gyakorlatok, bel- és külföldi példák sokaságán keresztül tudásbázisa legyen a kastélyokkal és várakkal hivatásból foglalkozó kutatóknak, vezetőknek és munkatársaknak, tulajdonosoknak és fenntartóknak, vállalkozóknak és állami/önkormányzati szereplőknek, egyszersmind fórumot biztosítson számukra szakmai kérdések megvitatására, tapasztalatcserére. A konferencia témájának aktualitását egyértelműen alátámasztja, hogy az elmúlt években a Nemzeti Vár- és Kastélyprogramnak köszönhetően a figyelem a kulturális örökség jelentős részét képező nemzeti történelmi értékeink, a szocializmus időszakában ideológiai okok miatt is elhanyagolt a várak és kastélyok felé irányult.

A szakmai kooperáció már a konferencia céljainak meghatározásakor és a szervezési munkák kezdetén is nagyon jelentős szerepet játszott: A konferencia keretén belül az Edutus Egyetem szakmai találkozási fórumot biztosítva együttműködött a Magyar Turisztikai Ügynökséggel, a Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft.-vel, a Magyar Kastélyszállodák Szövetségével, a Várak Kastélyok, Templomok folyóirattal, a Magyar Kastélyok és Kúriák Egyesülettel, valamint a Történelmi Ismeretterjesztő Társulat Egyesülettel.

A konferenciasorozat és az azt követően megjelenő tanulmánykötet alapvető célkitűzése, hogy a tudományos élet képviselői mellett a turizmusban dolgozó gyakorlati szakemberek számára is feltárja a hazánk kulturális-történelmi kincseinek jelentős részét képező várak és kastélyok hatékony üzemeltetésének feltételrendszerét és működő gyakorlatát. Ennek hosszú távú megvalósulásához járul hozzá a más országokban már eredményesen bevált vár- és kastélyfejlesztési koncepciók megismertetése és a hazai viszonyoknak megfelelő adaptálása. A konferencia emellett kiváló lehetőséget teremtett a turizmus, a közgazdaságtan, a településfejlesztés és más diszciplínák találkozására. A konferencia a várak és kastélyok fenntartását, üzemeltetését és fejlesztési lehetőségeit a témával kapcsolatosan eddig teljesen egyedülálló módon, interdiszciplináris megközelítésben kívánta bemutatni, a már említett tudományterületek kutatási eredményei mellett az okos város koncepciót is megismertette a hallgatósággal. A konferenciával a jövő várakkal és kastélyokkal tudományos vonatkozásban foglalkozó szakemberei, köztük doktoranduszok számára is bemutatkozási és publikációs lehetőséget kívántunk teremteni.

A szándékunk szerint folyamatosan megrendezésre kerülő HUNCASTLE konferenciasorozat első vendég-országának a turizmus menedzsmentben, illetve ezen belül a vár- és kastélyfenntartással kapcsolatos számos jó példa tanulmányozása és a határon átívelő együttműködések erősítése céljából Ausztriát választottuk.

A konferencia munkanyelvének három nyelvet, a magyart, a németet és az angolt jelöltük, hogy az idegen nyelvű prezentációk megtartására minél szélesebb kör számára teremthessünk lehetőséget.

A HUNCASTLE 2018 Várak és Kastélyok Nemzetközi Konferenciáinak Sümeg városa adott otthont, ahol az önkormányzattal együttműködésben - magyarországi előzmény nélküli képzésként - 2017 szeptemberében indult az Edutus Egyetem gazdálkodás és menedzsment képzése vár- és kastélyturizmus specializációval. A konferencia helyszínének a

Sümegei vár közelében található Hotel Kapitányt választottuk, ami színvonalas konferenciatermeivel és szolgáltatásaival méltó háttérrel biztosított az általunk szervezni kívánt nemzetközi konferenciasorozatnak.

A konferenciát követő hónapokban megjelenő tanulmánykötet minden a témában érdekelt szakember és szervezet számára készül, különös tekintettel a vár- és kastélyfenntartással foglalkozó személyekre, vállalkozásokra és szervezetekre, valamint a településfejlesztésben érdekelt szereplőkre. Mindezek mellett a tanulmánykötet várhatóan a felsőfokú képzésben is kiválóan felhasználható segédanyaggá válik, tehát a kiadvány megjelenését követő időszakban igyekszünk azt minél szélesebb közönség számára elérhetővé tenni.

A HUNCASTLE 2018 - Várak és Kastélyok Nemzetközi Konferencia megvalósulása

A Hunccastle 2018 Várak és Kastélyok Nemzetközi Konferencia előadói Magyarország különböző régióiból, valamint Ausztriából érkeztek. A konferencia szakmai programját a 2018.11.29-i és a 2018.11.30-ig plenáris ülések, valamint az azt követő szekciókban végzett közös munka képezte. A konferencia első napján, 2018.11.29-én a plenáris ülésen Dr. Glózik Klára (Főiskolai docens, a KBC Békés Megyei Települések Fejlesztéséért Nonprofit Kft. ügyvezetője) a Kastélyok turisztikai célú hasznosításáról tartott előadást, Jürgen A. Weigl, az Ausztriában számos díjjal elismert Energiedetektiv ügyvezető igazgatója pedig a kastélyépületek energiahatékony és környezetbarát átalakításának lehetőségeit mutatta be. Gulyás Eszter, a Magyar Kastélyszállodák Szövetségének elnöke és Mag. Andreas Graf von Bardeau, a Schlösserstrasse egyesület elnöke előadásaikban a kastélyokban rejlő turisztikai lehetőségeket és a nemzetközi együttműködés szükségességét hangsúlyozták. A konferencia első napjának plenáris ülését Dr. Lados Mihály (az MTA Regionális Kutatások Intézetének tudományos főmunkatársa) előadása zárta, aki az okos város koncepció és a Nemzeti Vár- és Kastélyprogram összefüggéseit ismertette meg a hallgatósággal.

A plenáris előadások mellett egy-egy téma szekciók keretei közt került áttekintésre, több tudományterületről érkező kutatók és a vár- és kastélyüzemeltetésben már tapasztalt szakértők és érintettek közreműködésével, lehetőséget biztosítva a hallgatóságnak is hozzászólásra. Az I. szekció a várak és kastélyok - kutatásával és hasznosításával foglalkozott, kiváló lehetőséget teremtve a régészet, történelem, művészettörténet és a településfejlesztés tudományterületek találkozásának. (A szekcióban hat előadás hangzott el.) A II. szekció a turisztikai termékfejlesztés szemszögéből közelítette meg a vizsgált témát, a hét előadó között kutatókat és gyakorlati szakembereket, illetve intézményfenntartókat egyaránt hallhattunk.

A konferencia második napjának plenáris ülésén két osztrák vendégelőadó szerepelt: Gilbert Lang, a güssingi/németújvári várat és kolostort fenntartó Fürst Philipp Batthyány alapítvány képviselője a magyar történelmi kötődésű létesítmények fenntartásáról és fejlesztéseiről tartott előadást, Manuel Komosny pedig a lékai vár (Lockenhaus) utóbbi években elért sikereinek titkát osztotta meg a közönséggel prezentációjában. Az okos város koncepció a második nap programjában is nagy szerepet kapott: Ongjerth Richárd, a Magyar Urbanisztikai Társaság vezető tanácsadója plenáris előadásában az okos

örökséggazdálkodásról hallhattak az érdeklődők. A plenáris előadásokat követően a második napon is két párhuzamos szekcióban dolgoztunk. Az első szekció résztvevői a fenntartható vár- és kastélyhasznosítás és a terület- és településfejlesztési projektek összefüggéseit vizsgálták előadásaikban, a második szekcióban pedig a vár- és kastélyfejlesztés XXI. századi kihívásait, és az ezeknek való megfelelés lehetőségei kerültek bemutatásra és elemzésre.

A konferencia megvalósításában nagy segítséget jelentett számunkra Fekete Péternek, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kultúráért felelős államtitkárnak, Dr. Tuzson Bencének, közszolgálatért felelős államtitkárnak, Dr. Virág Zsoltnek, a Nemzeti Kastélyprogram és a Nemzeti Várprogram végrehajtásáért felelős miniszteri biztosnak, Fenyvesi Zoltánnak, a választókerzet országgyűlési képviselőjének, valamint Végh Lászlónak, Sümeg polgármesterének támogatása. Emellett külön köszönetet kell mondanunk magyar és osztrák előadóinknak, valamint az Edutus Egyetem és a Hotel Kapitány jelenlevő munkatársainak, akik szintén jelentősen hozzájárultak a konferencia sikeres lebonyolításához.

A HUNCASTLE 2018 - Várak és Kastélyok Nemzetközi Konferencia eredményei

Az előadók visszajelzései alapján a konferencia sikeresnek mondható, alkalmat teremtett különböző tudományterületek művelőinek, kutatóinak a találkozására, eszmecseréjére, eredményeik bemutatására. A Huncastle konferenciasorozat első konferencia egy viszonylag szűk szakmai körben, mintegy 60 résztvevővel zajlott le. Osztrák vendégelőadóinktól szintén nagyon pozitív visszajelzéseket kaptunk, a konferencia témájával, színvonalával és a vendéglátással, elszállásolással egyaránt elégedettek voltak. A többféle témájú, nagyon színvonalas és remek előadókat felvonultató programnak köszönhetően a konferencia számos előadójával építettek ki jó kapcsolatot.

A konferencia magyar résztvevői különösen fontosnak tartották az ausztriai tapasztalatok bemutatását, és a konferencia legnagyobb eredménye, hogy az ausztriai szakemberek, kastélyszövetségi vezetők részéről a konferenciának köszönhetően megindult egyfajta együttgondolkodás, nyitás a magyarországi kastélyok, várak irányában. A Schlösserstrasse - az egyik legnagyobb turisztikai erőt is képviselő szövetség - vezetője például kijelentette, hogy ugyan jelenleg kilenc szlovén kastély csatlakozását készítik elő szövetségükhöz, ám lehetségesnek nevezte a Nyugat-magyarországi kastélyok csatlakozását is.

A Huncastle konferenciáról több hazai és ausztriai médium is tudósított, köztük a Magyar Idők és a www.steiermark.at. A konferenciáról a Sümegi Városi Televízió által készített tudósítás a YouTube nyilvános videómegosztó portálon is megtalálható.

A Huncastle tanulmánykötet – legjobb gyakorlatok szakemberek és hallgatók számára

A konferencia céljainál már röviden bemutatott Huncastle tanulmánykötet megjelenése szintén a konferencia kiemelkedő eredményeihez tartozik. A kiadvány minél szélesebb körű megismertetése a kutatók, oktatók, gyakorlati szakemberek és a településfejlesztésben tevékenykedők munkájának támogatása mellett a következő években

megrendezésre kerülő Huncastle konferenciáknak is fontos kiindulópontját, alapját teremti meg.

A tanulmánykötet összesen 16 tanulmányt tartalmaz, két fejezetből áll. A „Várak és kastélyok a turizmus szolgálatában” című első fejezetben a témával foglalkozó oktatók, szakértők és doktoranduszok mutatják be kutatási eredményeiket. A fejezet 9 tanulmánya közül kettő angol, egy pedig német nyelven íródott. A fejezetben a már tudományos fokozattal rendelkező kutatók mellett a fiatalabb generációk képviselői, a témával magas szinten foglalkozó doktoranduszok is lehetőséget kaptak várakkal és kastélyokkal kapcsolatos kutatási eredményeik ismertetésére.

A tanulmánykötet második fejezete, amelyben 9 esettanulmány található, a felsőfokú képzésben oktatók, tanulók és a turizmus szakmában dolgozó szakemberek számára egyaránt nagyon értékes, a vár- és kastélyüzemeltetéssel kapcsolatos osztrák és magyar „legjobb gyakorlatokat” mutatja be. A tanulmánykötet és a fejezet értékét tovább növeli, hogy az esettanulmányok szerzői sikeresen működtetett és fejlesztett várak és kastélyok üzemeltetői, fenntartói, tulajdonosai illetve egy ezen létesítmények energia-hatékony átalakítását elősegítő grazi vállalat, az Energiedetektiv, vezetője. A fejezet esettanulmányai közül 5 tanulmány német nyelvű.

Tekintve, hogy a Huncastle tanulmánykötet a magyar nyelvű tanulmányok és esettanulmányokon kívül 3 idegen nyelvű tanulmányt és 5 idegen nyelven íródott esettanulmányt is tartalmaz, a kötet kulturális turizmussal, illetve vár- és kastélyturizmussal foglalkozó nemzetközi képzési programok segédanyagaként is kiválóan felhasználható.

A megjelent Huncastle tanulmánykötetet az Edutus Egyetem kötelező és ajánlott szakirodalomként már beépítette a Sümegen tartott vár- és kastélyturizmussal kapcsolatos képzésének, valamint a turizmus-vendéglátás szakon oktatott turizmus menedzsment és örökségturizmus tantárgyak tematikáiba.

A konferencia jelentőségére és elért eredményeire való tekintettel az Edutus Egyetem jövőbeli céljai között szerepel a konferenciasorozat folytatása.

Budapest, 2019.05.23.

Dr. Wirth Gábor

Főiskolai docens, Edutus Egyetem